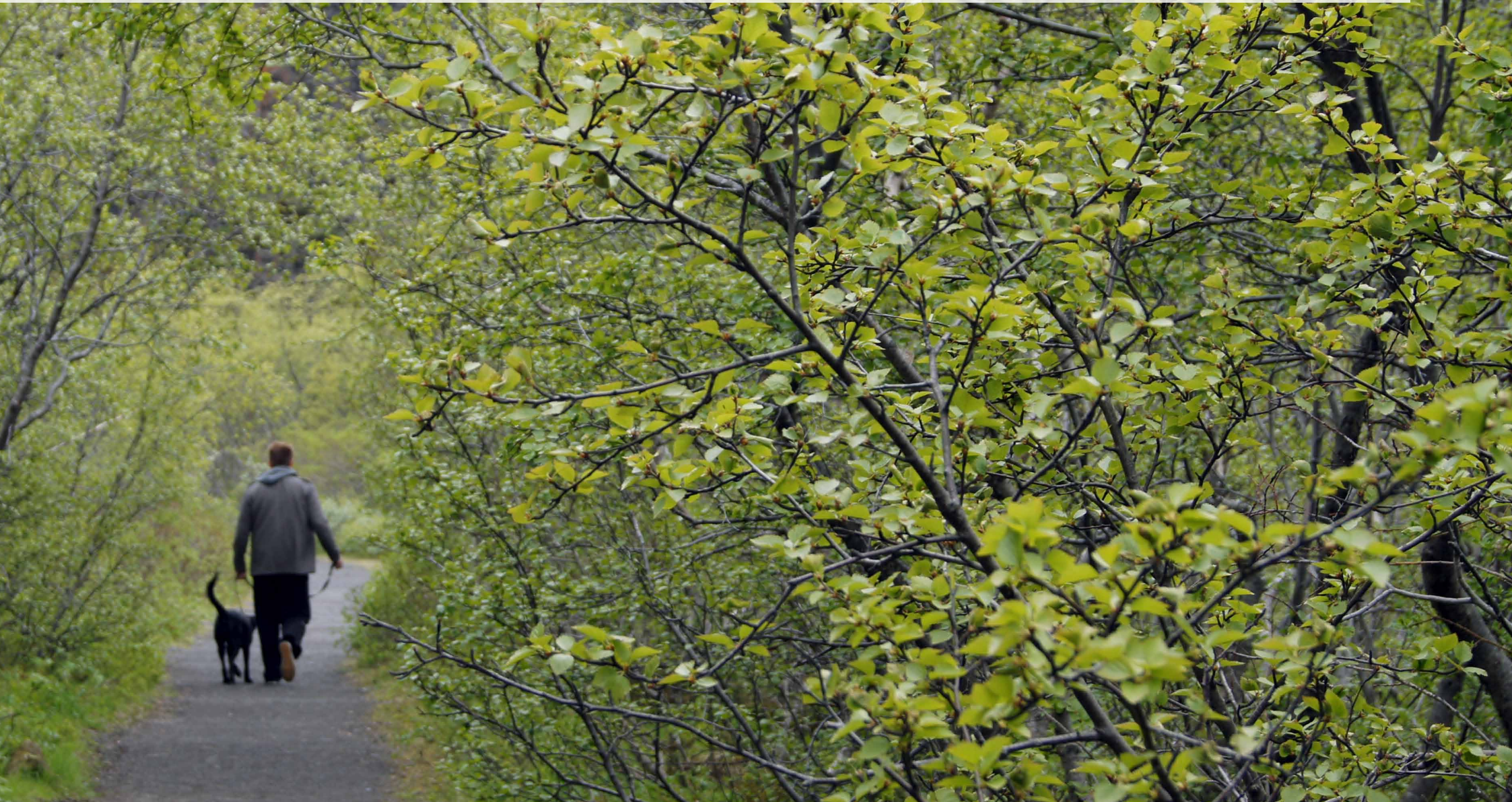

Skógar á Íslandi

Stefna á 21. öld

Tildrög skógstefnu

Opinbera stefnu um skóga og skógrækt á Íslandi hefur verið að finna í bótum á ýmsum stöðum; í lögum og reglugerðum, áætlunum og alþjóða-samningum, en hvergi í heild sinni og á aðgengilegu formi. Hér er reynt að bæta úr því ástandi og lögð fram heildarstefna í skógræktarmálum fyrir Ísland.

Skógræktarstjóra var falið að móta stefnuna og fékk hann til liðs við sig hóp fólks úr hinum ýmsu örmum skógræktargeirans. Samdi hópurinn drög að stefnu með hliðsjón að stefnumótun annarra landa og íslenskum veruleika. Að öðrum ólöstuðum voru stefnumarkandi ákvæði frá ráðherrafundum um vernd skóga í Evrópu (Forest Europe), sem Ísland er aðili að, og nýleg stefna Skota í skógarmálum helstu fyrirmyndir og uppsprettur hugmynda.

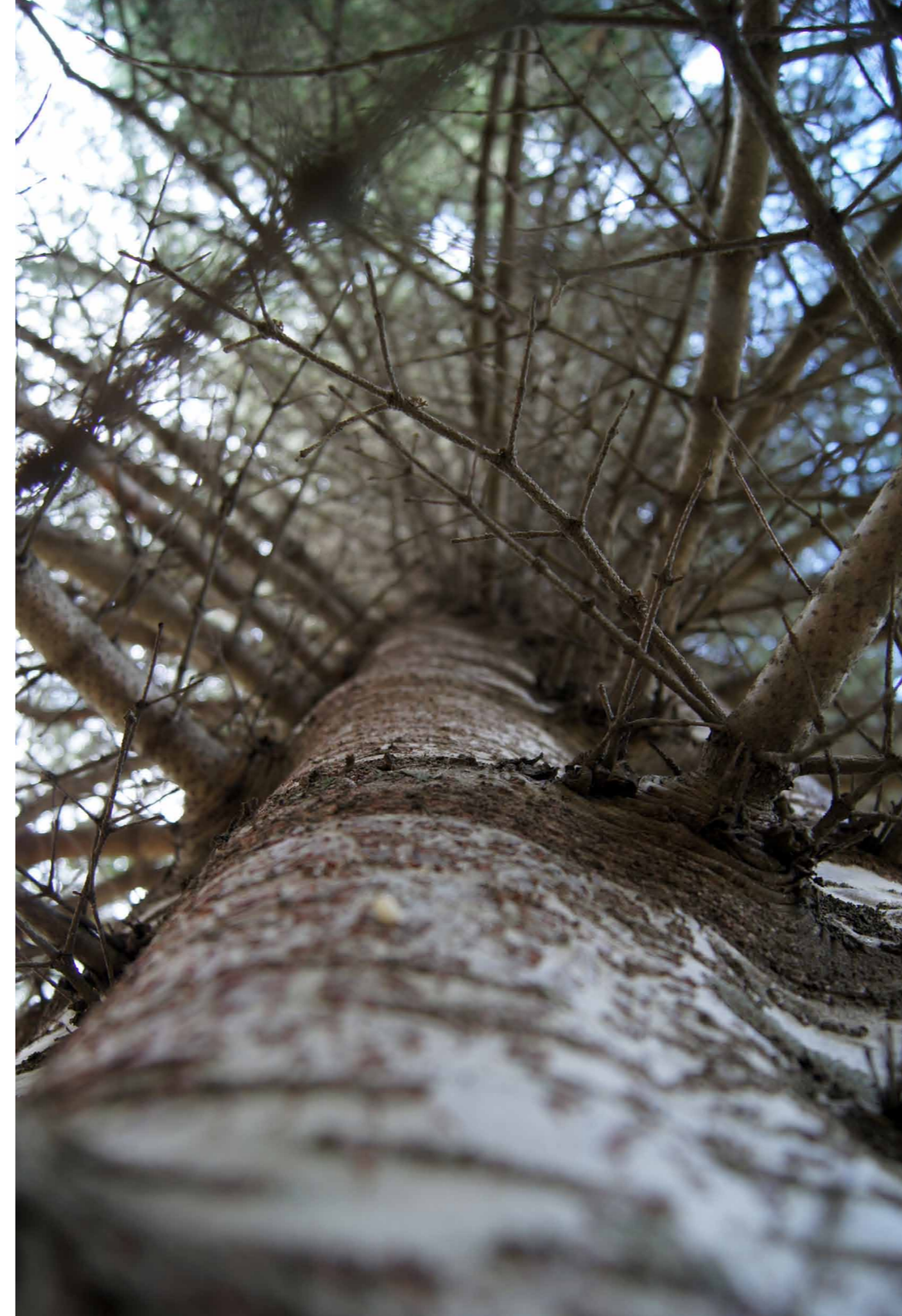
Drög að stefnunni voru send út til umsagnar haustið 2010 bæði innan og utan skógræktargeirans og auglýst var eftir umsögnum frá almenningi. Umsagnir bárust frá 41 aðila. Sú útgáfa sem hér lítur dagsins ljós er því verulega breytt frá fyrri drögum og tekið hefur verið tillit til þeirra athugasemda sem bárust eftir því sem hægt var.

Hér er mörkuð skógstefna Íslendinga á 21. öld, en ekki áætlun um hvernig skuli framkvæma hana eða hvað það kunni að kosta. Megináherslur eru lagðar út öldina en nánari markmið sett fram til skemmri tíma í nokkrum tilvikum. Næsta skref er að gera landsáætlun í skógrækt á grundvelli skógstefnunnar þar sem lögð eru fram tímasett markmið og áætlanir um framkvæmdir til að ná þeim.

Skógar á Íslandi - Stefna á 21. öld
Gefið út í febrúar 2013.

Höfundar: Jón Loftsson, Aðalsteinn Sigurgeirsson, Álfhildur Ólafsdóttir, Brynjólfur Jónsson, K. Hulda Guðmundsdóttir, Valgerður Jónsdóttir og Pröstur Eysteinnsson
Útgefandi: Skógrækt ríkisins

Ritstjórn og umbrot: Esther Ösp Gunnarsdóttir
Myndir: Esther Ösp Gunnarsdóttir
Prentun: Héraðsprint

Inngangur

Skógar veita okkur margt sem er svo sjálfsagt í okkar daglega lífi að við tökum varla eftir því. Skógar skópu og viðhalda súrefnisforða andrúmsloftsins. Með vatnsmiðlun, jarðvegsvernd, skjólmyndun og annarri temprun náttúruferla viðhalda þeir lífvænlegu umhverfi á jörðinni. Með ljóstillífun beisla skógar sólarorku og breyta henni í fjölda afurða sem eru undirstöður hagsældar um heim allan. Sama ferli bindur koltvísýring úr andrúmsloftinu og kemur þannig í veg fyrir að yfirborð jarðar ofhitni. Í skógum heims býr stór hluti allra lífverutegunda. Skógar eru mikilvægir í menningu okkar, sögu og samfélagi. Án þeirra getum við ekki verið.

Á Íslandi voru áður víðáttumiklir skógar, en ósjálfbær nýting allt fram yfir miðja 20. öld eyddi þeim því sem næst gjörsamlega. Því erum við nú háð innflutningi á nær öllum skógarafurðum. Unnið er að endurreisn skóga á Íslandi og hefur þar náðst umtalsverður árangur í þekkingaröflun og viðhorfsbeytingu almennings, þótt ekki séu skógarnir sjálfir víðáttumiklir enn sem komið er. En þeir stækka og trén vaxa betur en flestir þorðu að vona fyrir aðeins tuttugu árum síðan.

Stefnan sem hér er lögð fram hefur sjálfbæra þróun að leiðarljósi, sem felst í því að Íslendingar ætli að byggja upp og varðveita skógarauðlind sem þjóni fjölpættum hagrænum, félagslegum og umhverfistengdum markmiðum í þágu aukinna lífsgæða og almennrar velferðar. Þótt horft sé fram eftir öldinni, er áherslan lögð á að hefjast handa strax, enda eru framkvæmdir á okkar tímum forsendur þess að skógar framtíðarinnar vaxi og dafni.

Skógrækt er í þágu lands og þjóðar. Hinn margvíslegi ávinningur sem fólk hefur af skógum Íslands og öðrum trjágróðri eykst eftir því sem trén vaxa og skógarnir breiðast út. Með virkum hætti verður annast um skóglendin svo óbornar kynslóðir megi njóta þeirra og nýta. Skógar verða hluti sjálfbærs atvinnulífs, menningar og umhverfis.

Markmiðið er að tífalda þekju skóga fyrir aldamótin 2100, að sjá skóga Íslands vaxa úr núverandi 1,2% í a.m.k. 12% af flatarmáli Íslands.

Áherslusvið 1: Uppbygging skógarauðlindar

Hraða endurreisn skógarauðlindar á Íslandi í þágu lands og þjóðar. Þetta er í raun forsenda áherslnanna sem á eftir koma. Markmiðið er að tífalda þekju skóga fyrir aldamótin 2100, að sjá skóga Íslands vaxa úr núverandi 1,2% í a.m.k. 12% af flatarmáli Íslands.

Helstu rök

- Umtalsverða skógarauðlind þarf til að standa undir atvinnu-sköpun og sjálfbærri byggðapróun.
- Mjög víða er skógur eina varanlega jarðvegsverndin.
- Rannsóknir benda til þess að skógur eða kjarr geti vaxið á 30-40% af flatarmáli Íslands.
- Með vilja og góðu skipulagi er gerlegt að tífalda flatarmál skóglendis á tæpri öld og um leið að forðast árekstra við aðra landnýtingu.

Helstu leiðir

- Vinna að breyttu skipulagi beitarmála og afnámi lausagöngu, fyrst á svæðum sem eru gróðurfarslega verst farin.
- Efla Landshlutaverkefningin í skógrækt svo þau nái sínu lögbundna markmiði að gróðursetja í 5% láglendis (rúmlega 2% landsins) fyrir árið 2030.
- Rækta skóg á þeirra vegum eða með svipuðum hætti á öðrum 5% láglendis á árunum 2030-2070.
- Hvetja aðra aðila (t.d. skógræktarfélag, opinberar stofnanir, sveitarfélög og fyrirtæki) til aukinnar nýræktunar skóga.
- Stuðla að sjálfgæðslu til skógar, ekki síst með birki, á svæðum sem beit er létt af.
- Efla innviði skógræktarstarfsins, þ.m.t. menntun skógfræðinga, rannsóknir, almannatengsl, gróðrarstöðvar, tækjakost o.m.fl.

Sem hráefni er viður umhverfisvænn, hagkvæmur og til fjölmargra hluta nýtsamlegur. Skógrækt getur aukið atvinnustarfsemi og bætt efnahag á landsbyggðinni.

Áherslusvið 2: Skógarnytjar, verðmæta- og nýsköpun

Auka skógrækt þar sem viðarnytjar eru meðal markmiða. Tryggt verði að umfang, framleiðsla og gæði skógarauðlindarinnar geti staðið undir arðbærum nytjum. Ná skal sem mestum ávinningi af stækkandi skógarauðlind Íslands á sjálfbæran hátt, ýta undir þróun úrvinnsluiðnaðar og samþætta skógrækt öðrum landnýtingarkostum og atvinnugreinum.

Helstu rök

- Sem hráefni er viður umhverfisvænn, hagkvæmur og til fjölmargra hluta nýtsamlegur.
- Fjárhagslegur ágóði er ein meginstoð sjálfbærrar þróunar og undirstaða þess að hinar margvíslegu afurðir og þjónustuþættir skóga skili sér til almennings.
- Virðisauki af timburframleiðslu krefst þess að til sé samkeppnisfær úrvinnsluiðnaður til að taka á móti því hráefni sem fellur til í skógum landsins og forsenda þess að hann geti orðið til er mikið og stöðugt framboð á timbri.
- Trjátegundir sem ræktaðar eru á Íslandi með góðum árangri bjóða uppá fjölbreytt tækifæri til nytja.
- Skógrækt getur aukið atvinnustarfsemi og bætt efnahag á landsbyggðinni, sérstaklega ef í kjölfarið fylgir staðbundinn úrvinnsluiðnaður og markaðssetning viðarafurða.

Helstu leiðir

- Hvetja til aukinnar notkunar á viði og öðrum skógarafurðum.
- Koma á stöðugu framboði af innlendu timbri með reglubundinni umhirðu, grisjun og fellingu skóga.
- Auka skilvirkni í útvegum og úrvinnslu skógarafurða.
- Hvetja til uppbyggingar á skógartengdri ferðaþjónustu.

Skógur er kjörinn vettvangur til líkamlegrar heilsueflingar og frábær „kennslustofa“ til að efla umhverfisvitund og byggja upp jákvæð viðhorf til menntunar hjá fólki á öllum aldri.

Áherslusvið 3: Samfélag, aðgengi og heilsa

Auka lífsgæði og vellíðan landsmanna með því að efla félagslega innviði samfélagsins, þar sem skógar og skógrækt skipta miklu máli. Auðvelda aðgengi almennings að skóglendum og gera fólki kleift að njóta þar útivistar, ekki síst í því augnamiði að bæta líkamlega og andlega heilsu, þ.e. að efla lýðheilsu.

Helstu rök

- Skógur er kjörinn vettvangur til líkamlegrar heilsueflingar auk þess að vera ákjósanlegt umhverfi fyrir fólk sem á við andlega vanheilsu að stríða.
- Skógrækt og tengdar umhverfisbætur skapa vettvang fyrir þátttöku almennings í félagslífi. Gott aðgengi að skógum skapar möguleika á ýmskonar íþróttaiðkun, náttúruskoðun og fræðslu.
- Menntun og fræðsla eru lykilþættir í sjálfbærri samfélagsþróun. Skógar eru frábærar „kennslustofur“ til að efla umhverfisvitund og byggja upp jákvæð viðhorf til menntunar hjá fólki á öllum aldri, ekki síst hjá þeim sem njóta sín ekki í hefðbundnu skólaumhverfi.
- Skóglendi og trjágróður í þéttbýli dregur úr áhrifum mengunar og öfgum í veðurfari.

Helstu leiðir

- Stuðla að ræktun og umhirðu á skóglendum, ekki síst í og við þéttbýli, sem aðlaðandi vettvang til hreyfingar, fræðslu, afslöppunar og afþreyingar. Nota skógrækt til að bæta illa farið og illnýtanlegt land.
- Auka þekkingu á því hvað „gott aðgengi“ þýðir og finna leiðir til að bæta aðgengi almennings að skógum.
- Viðhalda vegum, reiðleiðum og stígum í skóglendi og taka tillit til þeirra sem fyrir eru í skógræktaráætlunum.
- Efla fræðslu til skógræktenda.
- Tryggja haldgóða menntun skógfræðinga.

Náttúruskógar voru meðal höfuðvistkerfa landsins, en þekja þeirra hefur rýrnað um 95% frá landnámi. Skógur veitir betri vörn gegn vind- og vatnsrofi jarðvegs en annar gróður.

Áherslusvið 4: Umhverfisgæði og líffjölbreytni

Vernda jarðveg og vatnsgæði, skapa skjól og hreinsa loft, fegra land og styðja við endurreisn og eflingu líffjölbreytni. Skógar og skógrækt stuðli að því að fá sem mestan ávinning af hinu einstaka umhverfi Íslands jafnframt því að tekið sé tillit til annarra umhverfisgæða og verndarsjónarmiða.

Helstu rök

- Náttúruskógar voru meðal höfuðvistkerfa landsins, en þekja þeirra hefur rýrnað um 95% frá landnámi. Vernd þeirra og aukin útbreiðsla eru mikilvægir liðir í að vernda og efla líffjölbreytni.
- Rýrt og rofið land hefur margvísleg neikvæð umhverfisáhrif og stendur ekki undir teljandi kröfum um líffræðilega eða efnahagslega framleiðni. Með skógrækt getur slíkt land orðið framleiðslumikið á ný og stuðlað að sjálfbærni í landnýtingu.
- Vatnsmiðlunareiginleikar skóga verja og bæta vatnsgæði.
- Jarðvegur er mikilvæg náttúruauðlind sem hefur rýrnað á stórum hluta Íslands sökum skógareyðingar og beitar. Skógur veitir betri vörn gegn vind- og vatnsrofi jarðvegs en annar gróður.
- Skógurinn skapar búsvæði fyrir margar tegundir lífvera. Allmargar fremur sjaldgæfar lífverutegundir eru háðar skógum og skógarjöðrum.
- Skógar sem þættir í annars skóglausu landslagi auka búsvæðafjölbreytni.
- Tré og skóglendi, einkum í þéttbýli, bæta loftgæði með því að fanga svífryk og taka upp mengandi lofttegundir á borð við brennisteinsdíoxíð og ósón.

Helstu leiðir

- Auka skógrækt til uppgræðslu og jarðvegsverndar á rofsvæðum og öðru rýrlendi.
- Kynna gildi borgarskóga og trjálunda við að draga úr mengun í þéttbýli.
- Auka þekkingu á landslagsþáttum, vernda sérstætt landslag og nýta möguleika skógræktar til að fegra land með góðri hönnun og áætlanagerð í skógrækt.
- Auka vernd á náttúrlegum skógarleifum, en þær geta haft að geyma fágætar lífverutegundir.
- Endurreisa skógarvistkerfi á skóglausum svæðum.
- Stuðla að betra skipulagi landnýtingar, þannig að búsmali verði í auknum mæli girtur af en ekki hvert einasta skógræktar- eða skógverndarsvæði.
- Auka vitund á þýðingu allra skóga fyrir umhverfisbætur og umhverfisvernd.
- Tryggja að tekið sé tillit til verndarpátta við ákvarðanir um skógrækt.
- Skógræktargeirinn taki virkan þátt í stefnumótun í umhverfismálum.

12% (1,2 milljónir ha) skógarþekja getur bundið sem samsvarar því sem næst allri losun CO₂ á Íslandi.

Áherslusvið 5: Loftslagsbreytingar

Efla skógrækt sem mótvægisáðgerð gegn loftslagsbreytingum og jafnframt aðlaga skógrækt að loftslagsbreytingum.

Helstu rök

- Loftslagsbreytingar eru ein mesta ógn sem heimsbyggðin glímir við á okkar tímum.
- Skógrækt dregur úr uppsöfnun CO₂ í andrúmsloftinu með bindingu kolefnis í vaxandi skógi, öðrum gróðri og jarðvegi skóganna. Með réttum aðferðum má auka bindingu á hverja flatarmálseiningu umtalsvert. Stór hluti vænlegs skógræktarlands hefur mikla möguleika til kolefnisuppsöfnunar.
- 12% (1,2 milljónir ha) skógarþekja getur bundið sem samsvarar því sem næst allri losun CO₂ á Íslandi.
- Veruleg hlýnun andrúmsloftsins er óumflýanleg nú þegar. Aðlögun að loftslagsbreytingum felur m.a. í sér að færa sér í nyt aukna vaxtarmöguleika skóga á Íslandi.

Helstu leiðir

- Efla rannsóknir, þróa leiðir og vakta framlag skógræktar til þess að takast á við loftslagsvána.
- Auka skilning á áhrifum loftslagsbreytinga á skógarvistkerfi og skógræktaraðferðir.
- Efla rannsóknir til að komast að raunhæfum samanburði á mismunandi leiðum til kolefnisbindingar.
- Vinna viðbragðsáætlun vegna loftslagsbreytinga fyrir skógrækt í landinu.
- Leggja áherslu á þýðingu trjáknýbóta, m.a. í því augnamiði að tryggja erfðafræðilega aðlögun að loftslagsbreytingum.
- Virkja möguleika skógræktar til aukinnar kolefnisbindingar, sem framlag til heildarmarkmiða íslenskra stjórnvalda um að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda.
- Anna sem mest spurn eftir trjáviði til iðnaðarferla í stað efna sem losa meira af gróðurhúsalofttegundum ýmist í framleiðslu eða við flutning milli landa.
- Stuðla að aukinni framleiðslu og notkun innlands timburs sem byggingarefni í stað steinsteypu og máлма.

Tenging við almenn markmið stjórnvalda

Íslensk stjórnvöld hafa markað sér stefnu um sjálfbæra þróun. Þar er gert ráð fyrir því að allar þrjár stoðir (hagrænar, félags- og umhverfislegar) sjálfbærrar þróunar liggja til grundvallar hverskonar stefnumótun í samfélaginu. Allir þættir þessarar stefnu í skógrækt miða að því að ná hinum opinberu markmiðum og tengjast allir einhverjum af þremur stoðum sjálfbærrar þróunar.

Aukin útbreiðsla skóga hefur margvíslegar breytingar á landi og náttúrufari í för með sér, svipað og önnur landnotkun, og getur því leitt til hagsmuna-árekstra í einstaka tilfellum. Hagsmunaárekstra ber að forðast eins og kostur er, en ella að leita lausna sem eru hvað flestum ásættanlegar. Vel ígrunduð ákvarðanatáka og góð skipulagning skógræktar eru forsendur þess að líkurnar á að ná markmiðum skógræktar séu miklar, að neikvæð áhrif á umhverfið og árekstrar við aðra hagsmuni séu í lágmarki og að fólk sé almennt sátt við skógræktina.

Við skipulag framkvæmda er eðlilegt að skógrækt lúti sömu kröfum og annar landbúnaður. Á það við um opinbera skipulagsskyldu, framkvæmda-leyfis skyldu og matsskyldu á umhverfisáhrifum. Áhersla er lögð á að öll starfsemi sem krefst landnotkunar sé vel samhæfð í skipulagsáætlunum og þar njóti skógrækt sannmælis á grundvelli þess margháttaða ágóða sem hún hefur í för með sér.

Við gerð þessarar stefnu var hliðsjón höfð að stefnumótandi vinnu á ýmsum sviðum og samrýmist stefnan þeim niðurstöðum þótt snerti-fletirnir séu misstórir eins og gefur að skilja. Mikilvægust sem grunn gögn voru ályktanir og yfirlýsingar ráðherrafunda um vernd skóga í Evrópu (foresteurope.org) og framsetning þeirra í nýlegri stefnumótun Skota í skógræktarmálum.

Dæmi um lög sem höfð voru til hliðsjónar

- Skógræktarlög nr. 3/1955.
- Lög um landshlutaverkefni í skógrækt nr. 95/2006.
- Náttúruverndarlög nr. 44/1999.
- Skipulagslög nr. 123/2010.
- Lög um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000.
- Lög um umhverfismat áætlana nr. 105/2006.

Dæmi um gögn sem höfð voru til hliðsjónar

- Ályktanir og yfirlýsingar ráðherrafunda um vernd skóga í Evrópu (Forest Europe).
- Velferð til framtíðar. Sjálfbær þróun í íslensku samfélagi.
- Skógrækt í sátt við umhverfið.
- Vernd og endurheimt íslenskra birkiskóga.
- Selfossyfirlýsing Norrænna skógarmálaráðherra um sjálfbæra skógrækt 2008.
- Stefna stjórnvalda í vernd líffræðilegrar fjölbreytni (tekur m.a. á atriðum er varða Rio-samninginn, Bernar-samninginn og Ramsar-samninginn).
- Loftlagsamningur Sameinuðu þjóðanna og stefna stjórnvalda í loftslagsmálum.
- Samningur Sameinuðu þjóðanna um varnir gegn eyðimerkurmyndun.
- Lýðheilsustefna og byggðaáætlun.
- Stefna annarra landa í skógræktarmálum.

Öll skynsamleg skógrækt verður að hafa í heiðri og leitast við að efla og nýta sem best gæði skógarins, en þannig að óbornar kynslóðir geti sótt í skógana að minnsta kosti jafn mikil gæði og núlifandi kynslóð krefst sér til handa.

Sjálfbær skógrækt

Sjálfbær þróun á hugmyndafræðilegar rætur að rekja til umfjölunar um skógrækt. Þýski skógfræðingurinn Hans Carl von Carlowicz notaði hugtakið fyrst í ritinu *Silvicultura Oeconomica* árið 1713 til að lýsa því hvernig hægt væri að nýta skóg án þess að eyða honum. Georg Ludwig Hartig (1764-1837) útskýrði hugtakið á þennan hátt: Öll skynsamleg skógrækt verður að hafa í heiðri og leitast við að efla og nýta sem best gæði skógarins, en þannig að óbornar kynslóðir geti sótt í skógana að minnsta kosti jafn mikil gæði og núlifandi kynslóð krefst sér til handa.

Löng hefð er fyrir sjálfbærni í ræktun, meðferð og nýtingu skóga. Sjálfbærni er kjarninn í skógfræðimenntun og hugmyndafræði hennar er þroskaðri í skógfræði en á öðrum sviðum samfélagsins. Í fjölþjóðasamstarfi um vernd skóga í Evrópu (Forest Europe) var eftirfarandi skilgreining samþykkt af Evrópuþjóðum (þ. á m. Íslandi) og er hún einn helsti grundvöllur þess samstarfs:

Sjálfbær skógrækt merkir að varsla og notkun skóga og skóglendis sé hagað þannig og unnin á þeim hraða að líffræðilegri fjölbreytni, framleiðni, endurnýjun, þrótti og getu þeirra til að veita, núna og um alla framtíð, viðeigandi vistfræðilega, hagræna og félagslega þjónustu, á staðar-, lands- og heimsvísu sé viðhaldið, án þess að skaða önnur vistkerfi.

Þessi skilgreining ber þess merki að vera samin í hinni skógi vöxnu Evrópu og af því stafar áherslan á „vörslu“ og „viðhald“. Íslendingar spilltu sínum skógum og eyddu fyrir löngu síðan og því á áherslan á viðhald ekki eins vel við hérlendis. Íslendingar eru í þeirri stöðu að þurfa að leggja áherslu á að endurreisa og efla þá þætti sem taldir eru upp í skilgreiningunni. Fyrir Ísland á eftirfarandi skilgreining betur við, en á þessum skilgreiningum er aðeins blæbrigðamunur:

Sjálfbær skógrækt merkir að endurreisn, varsla og notkun skóga og skóglendis sé hagað þannig og unnin á þeim hraða að líffræðilegri fjölbreytni, framleiðni, endurnýjun, þróttur og geta þeirra til að veita, núna og til frambúðar, viðeigandi vistfræðilega, hagræna og félagslega þjónustu, á staðar-, lands- og heimsvísu séu efla, án þess að skaða önnur gæði.

Forsenda þess að skógrækt verði sjálfbær er að við höldum áfram að byggja upp skógarauðlind á Íslandi. Hugtakið skógarauðlind er hér notað um öll þau umhverfislegu, hagrænu og félagslegu gæði sem skógur veitir, óháð því hvort eða hvernig þau eru metin til peningalegs verðs. Sumar tegundir skógarnytja krefjast þess ekki að skógar séu víðáttumiklir eða saman standi af framleiðslumiklum trjátegundum. Á það t.d. við um útivist og ágóða í formi bættrar lýðheilsu. Aðrar tegundir skógarnytja eru beinlínis háðar því að skógarauðlindin sé framleiðslumikil og af nægilegri stærð. Á það bæði við um hagræna og umhverfislega þætti. Lítil og dreifð auðlind stendur illa undir nauðsynlegri fjárfestingu í tækjum og búnaði til úrvinnslu viðarafurða og víðáttumiklir skógar duga mun betur til jarðvegsverndar en smáreitir svo dæmi séu tekin.

Stefna ein og sér er gagnslítill nema gerðar séu ráðstafanir til að framfylgja henni með framkvæmdum byggðum á raunhæfri áætlanagerð.

Landsáætlun í skógrækt

Stefna ein og sér er gagnslítill nema gerðar séu ráðstafanir til að framfylgja henni með framkvæmdum byggðum á raunhæfri áætlanagerð. Landsáætlun í skógrækt, sem gerð er á grundvelli þessarar stefnu, er helsta stjórnsýslulega verkfærið til að ná áhersluatriðunum fram. Landsáætlunin skal eiga sér stoð í lögum og vera unnin með aðkomu allra viðkomandi aðila innan og utan skógræktargeirans. Hana skal endurskoða á fjögurra ára fresti og verður þannig virkt ferli frekar en dautt plagg. Landsáætlun í skógrækt skal lýsa skýrum verkefnum sem innihalda tímasett markmið og vörður, til mislangs tíma eftir atvikum (þ.e. ekki bundin við fjögur ár). Þá skal fylgja henni fjárhagsáætlun til a.m.k. fjögurra ára í senn. Mikilvægt er að hefjast handa strax þannig að fyrsta landsáætlun geti tekið gildi á árinu 2015.

Í landsáætlun í skógrækt verði fjallað um:

- Rannsóknir á öllum sviðum skógræktar.
- Menntun á sviði skógfræði.
- Ráðgjöf til skógræktenda og aðra miðlun þekkingar.
- Hvata til aukinnar skógræktar, þ.m.t. fjárhagslega, félagslega og umhverfislega.
- Þjónustu opinberra aðila við skógræktendur.
- Nauðsynlegar lagabreytingar.
- Mælanleg markmið, vísa, vöktun og mat á árangri.

Ítarupplýsingar

Viðauka með ýmsum gagnlegum viðbótarupplýsingum um stefnuna má finna á vefsíðu Skógræktar ríkisins: skogur.is/skogstefna

